

SLOVENSKI NAROD

Izaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 peti vrst do 100 vrst do 2.50, od 100 do 300 vrst do 3.50, večji inzerati peti vrst do 4. — Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strassmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strassmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Ozadje sklepov velikega fašističnega sveta:

Italija pošlje generalu Francu 12 divizij

Izredni vojaški ukrepi v Italiji — Ustavljena izdaja potnih listov — Vsi vojni obvezniki morajo biti pripravljeni na takojšnji vpoklic — Informacije pariškega tiska

Pariz, 9. marca. r. Sklepi velikega fašističnega sveta o militarizaciji italijanskega naroda in postopnem vojaškem izvežbanju vseh moških od 18. do 55. leta starosti so izzvali veliko razburjenje v vseh krogih. Po uradnem komunicanju, ki je bil objavljen o teh sklepih velikega fašističnega sveta, gre sicer samo za formalnost, toda v praksi se danes kažejo razna dejstva na to, da gre za dalekosežne ukrepe. Vojske in civilne oblasti so že sedaj začele izvajati najstrožjo kontrolo nad vsemi temi letniki. Izdani so najstrožji ukrepi glede izdaje potnih listov in obnejenih propustnic za vse moške. Zgodilo se je že več primerov, da potnih listov niso izdali niti v

nujnih primerih, četudi je bila ponudena visoka kavecija. Vojaške oblasti so razpisale obveznikom raznih specialnih tehničnih čet že posebna obvestila, v katerih jih opozarjajo, da morajo biti vsak čas pripravljeni, da se takoj odzovejo če jih vpokličejo. V zvezi s tem je bil tudi skrajšan rok za polaganje oficirskih in podoficirskih izpitov, nadalje raznih strokovnih izpitov za različne specialne panoge vojske, mornarice in letalstva. Z najnovejšim vojnim ukazom je premeščenih veliko števil oficirjev, a izvršena je tudi nova razdelitev posameznih večjih in manjših vojniščin. Del teh ukrepov se spravlja v zvezi s skorajšnjimi velikimi pomladanskimi ma-

nevri, ki bodo na libijski obali in v v. dah Sicihije. Kljub temu pa zbuja to ti ukrepi vedno večje razburjenje v javnosti, ker izdani ukrepi daleko presegajo običajne priprave za manevre, a nihče ne ve, kam vse to meri. Po diskretnih informacijah v Rimu izgleda, da se pripravlja Italija na to, da v primeru poraza generala Franca intervenira v Španiji in kljub vsem obveznostim o nevmešavanju pošlje Francu na pomoč 12 divizij.

»Ami du Peuple« poroča, da sestavlja Italija posebno ekspedicijsko vojsko za Španijo. Ta vojska naj bi dokončno odločila izid španske državljanske vojne v korist generala Franca. Zatrjuje se, da

bo Italija sestavila tri armadne zbore, vsakega po štiri divizije z vsemi potrebnimi tehničnimi oddelki in drugimi specialnimi formacijami za moderno vojskovanje.

Važna seja nemške vlade

Berlin, 9. marca. AA. Danes bo važna seja nemške vlade pod Hitlerjevim predsedstvom. Ministrski svet bo posebno razpravljal o pospešenem oboroževanju Francije, Anglije in Italije.

Velika ofenziva na Madrid

Čete generala Franca so včeraj na vseh frontah prešle v napad, vendar pa doslej niso dosegle večjega uspeha

BARCELONA, 9. marca. AA. Radijska postaja v Barceloni je objavila, da so bili nacionalisti na fronti pri Guadalajari odbiti, dasi je bil napad silen. Sovražnik se je moral umakniti s težkim izgubami. Vključ v večkratnim poskusom se mu ni posrečilo zavzeti niti ped zemlje. Bitka je bila huda do večera. Ofenziva upornikov pa je bila odbita in zvečer so republikanske čete prešle v protinapad.

V teku včerajšnjega dne je 20 republikanskih tankov prodrl v nacionalistične vrste na odseku pri Jarami. Uporniške čete je to zelo zmedlo in vsi tanki so se vrnili nepoškodovani vključ v tekmenski in strojniški-mu obstreljevanju. V tej borbi so uporniki izgubili 20 mož.

Snoči ob 22. uri je bilo objavljeno, da so uporniške čete na odseku Guadalajare izvedle zelo hudo napad s kolono 30 tankov. Uporniki pa so bili odbiti, republikanske čete so prešle v protinapad in zajele dva tanka.

Snoči so uporniške čete štirikrat napadle tudi na odseku pri Jarami, pa so bile odbite na celi fronti.

AVILA, 9. marca. AA. Stefani: V teku hude ofenzive, ki so jo nacionalisti sprožili zjutraj na fronti pri Guadalajari, so nacionalisti dosegli velike uspehe posebno na odseku pri Soriji in Sivignici vključ v trdnemu odporu rdečih čet. Motorizirana divizija je zavzela cesto, ki vodi v Madrid in je napredovala v smeri proti Guadalajari. Nacionalisti so zavzeli Almadrones in nadaljevali s pohodom proti Torijosu. Na ju-

govzhodni fronti so tudi čete generala Varelle prešle v napad.

Nacionalistična radijska postaja objavlja iz Salamance uradno poročilo, v katerem pravi, da so v zadnjih dneh nacionalisti napredovali na odseku pri Jarami. Radijska postaja v Teuanu pa poroča, da je bil v Albacetu ustreljen neki madžarski major, poveljnik oddelka mednarodne brigade, v trenutku, ko je hotel pobegniti.

General Queipo de Llano je objavil po radiju, da so Francove čete na odseku Sigüence začele s ofenzivo in zavzele več postojank kot so Cemada, Almadrones, Castepin in Maranon. Torej se lahko reče, da so bile prve vrste sovražnikov popolnoma prebite. Naše čete pa se napredujejo. Ker se bitka še nadaljuje, se podrobnosti ne morejo izvesti.

Glede bojev na jugu pa je rekel general, da so nacionalisti odbili napad pri Penaroi.

Kdo bo plačal kontrolo?

LONDON, 9. marca. AA. Havas: Na včerajšnji seji odbora za nevmešavanje so bila rešena vsa vprašanja v podrobnostih. Glede financiranja te kontrole so nemški delegati izjavili, da lahko Nemčija plača samo 10.000 funtov od celotne vsote 140.000 funtov in še ta znesek bi Nemci plačali v blagu. Takoj za njim je izjavil sovjetski zastopnik, da Rusija tudi plača samo toliko kot Nemčija, Angleški in francoski delegat sta nato rekla isto.

Anglija ponuja Belgiji jamstvo za njeno varnost

Zahteva pa najtesnejše vojaško sodelovanje

LONDON, 9. marca. z. Kakor se doznava v dobro poučenih krogih, so v teku diplomatska pogajanja med Anglijo in Belgijo. Anglija je pripravljena prevzeti sama ali skupno s Francijo jamstvo za nedotakljivost belgijskih meja, zahteva pa, da pristane Belgija na stalne in redne generalstabsne razgovore in dogovore. Temu pa se Belgija protivi, ker smatra, da to ne bi bilo

v skladu z njeno nevtralnostjo, ki jo je lansko leto svečano proglasila. V svrhu razčiščenja tega vprašanja bo v kratkem odpoval predstnik belgijske vlade v London kjer se bodo pogajanja nadaljevala. Če pa bi pred tem prišlo do sporazuma glede zapadnega varnostnega pakta, potem posebni dogovori med Anglijo in Belgijo ne bi bili več potrebni.

Dve nesreči pri Celju

Čevljarški mojster Fran Guček je prišel pod vlak, posestniku Žagarju pa je avtomobil ubil konja

Celje, 9. marca p. V pretekli noči sta se pripetili dve hudi nesreči. Čevljarški mojster Fran Guček, ki ima svojo obrt v Celju, a je stanoval v Zagradu pri Celju, se je sinoči okrog 23. ura vračal v dežju po železniški progi domov. Blizu Temejra je privozil tovorni vlak, ki pa ga Guček ni pravočasno opazil. Lokomotiva ga je vrгла na stran, Padel je z glavo s tako silo na neki kamen, da si je prebil lobanjo in ostal na mestu mrtev. Nesreča se je zgodila ob 23.06 ker se je ob tem času ustavila Gučkova žepna ura. Danes je odšla na kraj nesreče uradna komisija, da je ugotovila dejanski stan. Truplo ponesrečenca so prepeljali v mrtvašnico. Pokojni Guček je bil mlad in marljiv mojster ter se je nameraval v kratkem poročiti. Druga nesreča se je pripetila skoraj isto-

časno na državni cesti blizu Tremejra. Posestnik Anton Žagar se je vračal v dežju s svojim dvoprepnim vozom v Ložnico. Blizu Brezgozovega posestva na Kerkovi cesti pa je privozil nasprotni osebni avtomobil, ki ga je sofinanciral Anton Ravnikar iz Ljubljane. Poleg soferja je sedel Alojzij Gril, glavni zastopnik trdnice Brača Graner iz Čakovca. Avto je vozil po srednji cesti. Ko se je hotel izogniti Zagarjevemu vozu, je sofer naglo zavrl. Na razmočeni cesti pa je avtomobil zanesel na levo stran in je z vso silo tresel v oba konja. En konj je dobil lahke poškodbe, drugemu pa je zlo-milno prednje noge in ga je moral posestnik na mestu ubiti. Tudi avtomobil je bil nekoliko poškodovan, vendar pa je lahko nadaljeval svojo pot v Ljubljano. Žagar ima 5000 Din škod.

O zaposlitvi v Perziji

Zaradi netočnih vest v našem tisku o delu v Iranu (Perziji) smo naprošeni, da objavimo naslednje:

Ze pred enim letom se je neka angleška trdnica, ki sodeluje pri graditvi transiranske železnice obrnila na naše socialno ministrstvo, da bi dobila dovoljenje, da nabere 100 (sto) naših dobrih specialistov z: darjev, klesarjev in minerjev, ki bi opravljali določena dela. Ta skupina delavcev je že pripravljena za odhod v Iran in s tem je tudi že zadosteno naročilo te angleške trdnice.

Podjetja, ki grade transiransko železnico, sedaj ne rabijo več novih delavcev in so zato vse vesti o zbiranju naših delavcev za Iran popolnoma netočne (iz ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje.)

Vremenska poročila

po stanju 9. marca 1937
ob 7. uri zjutraj.

Rateče-Planja: —1, jasno, mirno, 4 južnega snega na 30 podlage.
Planica-Slatina: 0, vrhovi zameteni, 5 južnega snega na 50 podlage.
Kranjska gora: 1, barometer pada, vrhovi zameteni, 20 južnega snega, sankaljšče uporabno.
Vrške, Krnica: 150 južnega snega.
Pokljuka: —1, 5 sneža na 75 podlage.
Senjorjev dom: —4, jasno, mirno, 10 pršiča na 70 podlage.
po stanju 8. marca 1937
Gorjuše: —2, jasno, mirno, 40 sneža.
Komna: —6, jasno, mirno, 15 pršiča na 210 cm podlage.
Vogel: —4, jasno, 250 pršiča.
Krvavec: —4, jasno, sever, 50 cm suhega snega.
Velika Planina: —2, jasno, severozapadnik, 120 cm pršiča.

Nove zahteve francoskega delavstva

PARIZ, 9. marca. z. V prisotnosti notranjega ministra je včeraj ministrski predsednik Blum sprejel deputacijo delavskih organizacij pod vodstvom Jouhauxa. Deputacija je predložila vlad celotno vrsto novih zahtev. Predvsem zahtevajo, da se delavske mezde prilagode povišanem cenam življenjskih potrebščin. Prav tako naj se povišajo plače nižjim državnim uradnikom. Končno je deputacija zahtevala, naj se 1. maj proglasi za državni praznik, ki se mora obvezno praznovati.

Za masoni so prišli na vrsto „šlarafi“

Borba, ki jo v bratskem sporazumu in obljubi vodijo nemški nacisti in »veliki kataliki« vseh narodnosti proti masonom ali prostozidarjem, je še v polnem teku in še ni končana. Započel pa se je, zaenkrat samo s strani nem. nacionalsocialistov ali kratko nacijev, proti drugi, takisto dokaj razširjeni družabni organizaciji — »Schlaraffiji«. To društvo, ki ima za cilj gojiti družabne stike in skrbeti za zabavo svojih članov, je bilo ustanovljeno leta 1859, v Pragi, kjer ima še danes svojo centralo — »Allschlaraffio«. Društvo so osnovali seveda Nemci in je še danes večina članov Nemcev. V vseh večjih mestih v Evropi, pa tudi v Ameriki, sploh, kjer žive Nemci ima svoje podružnice. Njih število je ogromno: 40.268. Sedaj so na višji ukaz izstopile iz praške centralne vse podružnice v Nemčiji. Te dni pa je prijavila svoj izstop iz centralne v Pragi tudi podružnica v Solnogradu, češ da je praška centrala v zvezi s »svetovnim zidovstvom in z boljševističnimi krogi«. Temu zgledu bodo baje sledile še druge avstrijske podružnice. — Za masoni so zdaj prišli na vrsto še šlarafi, siromaki!

Politični obzornik

Kje so barbari?

Praško »Češko Slovo« objavlja v svoji nedeljski številki senzacionalen članek pod naslovom »Bakteriološka vojna na našem ozemlju«. V tem članku se izjava: Profesorja bakteriologije na vseučilišču v Strassbourgu R. in A. Sartori sta pravkar izdala knjigo »Bakteriološka vojna«. V tej knjigi dokazujeta, da dela neka evropska velsila potom svojih agentov preizkušnje za bakteriološko vojno na ozemlju sosednih držav že od leta 1931. Ti agenti so preskrbeli s tubami, v katerih se nahajajo bacili najrazličnejših nalezljivih bolezni, ki se najprej lotijo živali, preko njih pa tudi človeka. Gre tu pred vsem za bacile smrkvosti pri konjih in zajčje kuge. V Parizu in po raznih francoskih mestih, pa tudi v Londonu so aretirali več tujih agentov, pri katerih so našli tube in škatlice, napolnjene z bacilnimi kulturami smrkvosti in zajčje kuge. Bacil zajčje kuge je posebno prikladen za bakteriološko vojno zato, ker se ne more, ako napade izvede gotove preventivne ukrepe na svoji meji, prenesti na njegovo ozemlje. Na ozemlju češkoslovaške se je v zadnjem času pojavilo več sredšč zajčje kuge. Bolezen se je prenesla že tudi na ljudi. Preiskava je ugotovila, da je skoraj izključeno, da bi to bolezen zanesle v republiko živali same. Obstojatorej upravičena sumnja, da je bil bacil kuge uvožen iz češkoslovaške na način, kakor to opisujeta strasburška profesorja bakteriologije. »Češko Slovo« zaključuje svoja izvajanja takole: »Ne dvomimo o tem, da so našim uradom znane te okoliščine, zlasti pa da poznajo vsebino gori imenovanih dveh francoskih učenjakov, kakor tudi dognanja naših strokovnjakov. Stvar pa ne spada samo v delokrog gotovih uradov. Dolžnost vseh zavednih državljanov je, da budno pazijo na svojo okolico in opozarjajo pristojne organe na vsako sumljivo dejanje tujcev in neznanih oseb vobče. Samo s tem, ako bomo vsi na straži, moremo onemogočiti ali vsaj otežkati naklepe te vrste že v dobi mira. Glavno pa je: Brezpogojno se je treba pokoriti naredbi, ko jo je sprejel ministrski svet v svoji seji 4. t. m., da je treba vsak slučaj zajčje kuge brezpogojno takoj prijaviti oblasti.« — Ako je vse to res, kar sta ugotovila francoska učenjaka in kar so dognali tudi češkoslovaški strokovnjaki, gre tu za primer nezastlisanega barbarstva, kakršnega doslej zgodovina človeštva še ne pozna.

Prezident dr. Edvard Beneš poseti Beograd

Stalni svet Male antante se sestane na konferenco 1. in 2. aprila t. l. v Jugoslaviji. Prvotno so se širile vesti, da bo ta sestanek v Ljubljani, kakor pa sedaj poročajo, se bo ta konferenca vršila v Beogradu in sicer s posebnim oziranjem na to, ker takoj po končanih posvetovanjih zunanjih ministrov Male antante poseti Beograd prezident češkoslovaške republike dr. Edvard Beneš. V Beograd se pripelje 5. aprila in ostane v Beogradu 5. in 6. aprila. Bo to prvi službeni poset poglavarja bratske češkoslovaške naši prestolnici. Samo ob sebi se razume, da mu bodo v Beogradu pridelili najprisknejši in najstajnejši sprejem, saj je dr. Edvard Beneš ne samo prvi predstavitelj bratske in zavezniške češkoslovaške, marveč tudi naš veliki prijatelj, ki si je pridobil s svojim delovanjem in neprecenljivih zaslug za naš narod in našo državo.

Kdaj bo Hrvatoma bolje?

Na to vprašanje odgovarja v »Seljačkom Domu«, glasilu bivše HSS, poslanec dr. Mačkove liste Zivan Kuveždič piše: »Hrvatski narod je napel vse svoje sile, da si pribori politične svobodine. Tako mu bo edino mogoče urediti svojo hišo in svoje razmere tako, da bo najboljši odgovorjalo njegovim željam in kakor mu bo najbolj koristilo. Vsakdo mora uvideti, da je to prava in edina pot, ako kdo drugače govori, ni pameten ali pa nima dobrih namenov s hrvatskim narodom. Oni, ki so imeli vso oblast v tej državi, niso ničesar storili v tem oziru, dasi je bilo med njimi polno ljudi, ki kriče na vsa usta in se zavzemajo za socialna vprašanja. Vemo prav dobro, kdaj bo nam Hrvatoma bolje. Kadar bomo gospodarili svoji na svojem. Takrat ne bo več bede in pomanjkanja po hrvatskih krajih. Zato pravimo: Najprvo bomo rešili hrvatsko politično vprašanje, da bomo potem mogli popolnoma in uspešno reševati naša socialna vprašanja.« — Bojimo se, da bo treba na ta srečni trenutek še dolgo čakati, ako uvažujemo, da se hrvatsko politično vprašanje rešuje že polnih osemnajst let, pa se danes nahaja tam, kjer je bilo ob pričetku. In vendar je še skrajni čas za končno rešitev tega problema, ker bo nas sicer res vse skupaj vzel vrag.

Sorzna poročila.

CURIH, 9. marca. Beograd 10.—, Pariz 20.00, London, 21.3975, New York 438.50, Bruselj 73.95, Milan 23.07, Amsterdam 239.80, Berlin 176.15, Dunaj 79.10—81.80, Praga 15.29, Varšava 83.10, Bukarešta 2.25.

Poletni gledališki abonma

Ljubljana, 9. marca. Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani razpisuje poletni abonma, ki se bo odigral v času od 15. marca do 28. junija. Poletni abonma velja za 8. dramskih in 7. opernih in operetnih predstav. Poletni abonma bo nosil označko reda C. Priglasje sprejema od danes naprej blagajna gledališke uprave v poslojpu dramskega gledališča ob delavnikih od 9. do 12. in od 15. do 17. ure. Reportar bo obsegal naslednja dela: v drami: Brnčič; Med štirimi stenami, Nušič; DR. Fraser; Zadnji signal, Bergman; Markurell; Andreson; Rivali; Schiller; Kovarstvo in ljubezen. Fodor; Matura ter Malo sodišče ali Tatovi štrajkajo. — V operi: Gotovac; Ero z onega sveta, Vlagoderov; Car

Koloman. Čajkovski; Pikova dama, Mozart; Don Juan, Donizetti; Linda di Chamounix, Respighi; Plamen. — Opereti: Beneš; Parizanka, Jankovec; Urška.

Poletni abonma se bo plačeval v štirih zaporednih mesečnih obrokih: prvi obrok pri vpisu, drugi obrok 1. aprila, tretji obrok 1. maja in četrti obrok 1. junija. Obroki so: za ložo v parterju in v I. redu št. 1 do 5 po 190 Din; za ložo v I. redu št. 6 do 9 po 220 Din; za parterni sedež I. vrste 61 Din, II.—III. vrste 58 Din, IV. do VI. vrste 52 Din, VII. do IX. vrste 48 Din, X. do XI. vrste 40 Din; za balkonski sedež I. vrste 39 Din, II. vrste 32 Din; za galerijski sedež I. vrste 24 Din, II. in III. vrste 20 Din, IV. in V. vrste 16 Din.

Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani opozarja na izredno nizko ceno in plačilno ugodnost poletnega abonmaja, ki omogoča pač vsakomur stalen obisk gledaliških predstav. Zato vabi k mnogostrojnemu podpisu.

DNEVNE VESTI

— Diplomirana sta bila na pravni fakulteti ljubljanske univerze g. Ziga Vodušek iz Gorij pri Bledu in Leo Beabler iz Radovljice. Čestitamo!

— Naša trgovina z Nemčijo. Uradna statistika nemške zunanje trgovine kaže veliko povečanje izvoza v balkanske države, kamor je izvozila Nemčija predlanskim za 253 milijonov mark, lani pa za 375 milijonov. Izvoz v Jugoslavijo se je povečal za 109%, v Rumunijo za 62%, na Madžarsko za 32 in v Grčijo za 29%. Uvoz iz balkanskih držav v Nemčijo je pa znašal lani 370 milijonov, predlanskim pa 319 milijonov mark.

— Nova stalna komisija jugoslovenske farmakopeje. Minister socialne politike in narodnega zdravja Dragiša Cvetković je imenoval novo stalno komisijo za izdelavo in dopolnitev jugoslovenske farmakopeje. V komisiji je med drugimi tudi vseučiliški profesor v Ljubljani dr. Maks Samec. Prvi sešatek komisije bo najbrž že v začetku aprila.

— Načrt uredbe o fondu Bratovske skladnice. Včeraj dopoldne se je pričela v Beogradu za strokovno konferenco vseh rudarskih glavarjev in šefov oddelka za vrhovno rudarsko nadzorstvo. Konferenca pripravlja načrt uredbe o centralnem fondu Bratovske skladnice.

— Ugotovljena identiteta obupanca iz Radohove vasi. Včeraj smo poročali o obupu neznanca, ki se je v nedeljo vrzel pod dojenjski vasi pri Radohovi vasi. Sprva niso mogli ugotoviti, kdo je obupanec, ki mu je lokomotiva strla glavo. Šele danes so zvedeli, da gre za 37letnega delavca Jozeta Kastelica iz Malega Gabra, obč. Vel. Gaber. Kaj je nesrečno poginjal v smrt, še ni znano.

— Samomor tipografa v Zagrebu. V Zagrebu je skočil z balkona biše, kjer je stanoval, tipograf Leon Erbek, meštar »Narodnih Novin«. Bil je v težkih gnetnih razmerah, imel je 9 otrok, deset je bil na poti. V obupu je jel popivati; v nedeljo zvečer je pa skočil z balkona in se pobil tako močno, da je kmalu po prevozu v bolnico umrl.

— Ponesrečen otrok. V bolnico so davi prepeljali 3letnega sinčka mizarskega pomočnika Jozeta Oblaka iz Trboja pri Smledniku. Otrok se je doma sukal okrog strednjaka, pri tem pa prevrnil nase lonec kropa in zadobil po vsem telesu strašne opekline.

— Tatvine v Tlaku in na Okrug. Tedni so se pojavili drzni vlomilci v Tlaku, občina Sv. Križ pri Litiji. Ponoči so vdrli v hišo posestnika Franceta Resnika in mu odnesli iz shrambe 40 kg prekajene svinje, iz sohe pa dva suknjiča, dva para hlač, več parov čevljev in več ženske obleke. Iste noči so prišli tudi na Okrug, kjer so vlomili v hišo posestnika Jozeta Zupančiča. Tam so odnesli 25 kg masti dva moški obleki dva ženska plašča, tri ženske obleke, mrljski prt in več perila. Domačin so osumili obeh vlomov cigane, ki so že delj časa pohajkovali po okolici. Resnik in Zupančič sta oškodovana za okrog 3300 Din.

— Mrtvega so našli. V nedeljo zvečer so našli v Kostošiji pri Zagrebu mrtvega 44letnega mizarja Franjo Grozaja. Mož je bil zadnje čase bolni bolehn in je imel srčno napako. V nedeljo popoldne je odšel s prijateljem v Kostošijo, kjer so ga našli na cesti blizu neke krme mrtvega. Ljudje so videli, kako se je na cesti ruval s svojim znanem. Njegova smrt še ni pojasnjena.

Iz Ljubljane

lj— Bolgarski pevci v Ljubljani. Danes popoldne se pripeljejo v Ljubljano bolgarski pevci, ki so koncertirali v Beogradu, Zagrebu, včeraj v Mariboru, drevi pa na stopijo v veliki filharmonični dvorani. Zbor ki uživa v svoji domovini velik sloves, ima naslov Rodna pesem in šteje 85 pevki in pevcev pod vodstvom zborovodje Lazarja Maksimova. Je najodličnejši bolgarski mešani zbor, ki ne izvaja samo dela domače literature temveč ima na svojih koncertih ponovno tudi najdneža dela svetovne literature. Zbor Rodna pesem je že ponovno izvajal v Sofiji in v drugih bolgarskih mestih skladbe našega Lajovica. Občinstvo vabimo, da se v obilnem številu odzove našemu vabilu in napolni zvečer ob 20. uri veliko filharmonično dvorano. Poudarjamo, da se pripeljejo v Ljubljano zvečer tudi ministar Dimo Kasazov, ki bo prisostvoval izbranim koncertu svojih rojakov v srečo Slovenije, ki je vsem Bolgarom še posebno prišla k sreči. Zato bodi drevi parola vesela Ljubljancem: velika filharmonična dvorana, koncert bolgarskega pevskega zbora Rodna pesem. Vstopnice se dobe v knjižarni Glasbena Matice.

Razstava splitskih preprog V KAZINI

OD 27. FEBRUARJA DO 10. MARCA

lj— Naša glavna pošta je nujno potrebna vsaj skromnega popravila, če že ne preureditve in razširjenja. Vsi prostori že davno kriče po renoviranju. Zamisljeni so zlasti prostori poštne blaginje in sosedne sobe, kjer se zbirajo pismošose. Kaj si morajo misliti tujci, ki vidijo take prostore na naši glavni pošti. Nekaj apna bi se pa morda le našlo da bi te zakajene in zaprte prostore vsaj pobelili da ne bodo kazali tako žalostnega lica. In naši marljivi pismošose pač zaslužijo da jim sobo vsaj pobelijo če že ni mogoče odobiti za nje prikladnejša in večja prostora.

lj— Preureditvena dela na glavnem kolo-dvoru. Ne smete misliti, da morda zdajdo že novi kolodvor. Zlaj moramo biti zadovoljni da smo dobili hijgienična stranska. Ta hijgienja je pa primerno takšna, ker je treba plačati pristojbino za papir in milo. Razen tega so pa začeli včeraj na perilo razkopavati tla. Ker jih bodo buje tlakovali do prvega tira, da se ne bo Blatna vas začela že na peronu.

lj— Kresnica v marcu. Ko sta šla včeraj ob 5. zjutraj še v temi dva travniška uslužbenca po železniški progi v Zelenci jami v službo, sta opazila pred seboj na tleh nekaj zelenkasto svetlikaččega se. Sklonila

sta se in na največje začudenje pobrala kresnico. Prezgodaj zbujeno živalico sta spravila v katalico in jo pokazala tovarišem.

lj— Marčevska nevihta. Kaj pomeni grmenje v marcu, nam ne pove pratika in ne kmečki vremenski pregovori. Vemo samo, da »ima snovec zviti rep«. Ponoči je ta rep otresal dokaj nespodobno. Grmelo in bliskanje je, kakor da se je že začelo polenje. Nevihta, če smemo to vremensko norčijo tako imenovati, je trajala skoraj celo uro. od 22. do 23. Vmes je bilo kakor ob prvih poletnih nevihtah. Tako zgodnje grmenje baje napoveduje sneg, ki ga pa vendar ni bilo in še vedno imamo nena- vadno toplo južno vreme. Vse kaže, da je zime konec čeprav nekateri skodoželjno napovedujejo, da bo letošnja velika noč bela.

Varstvo prirode in zaščiti parki. Prirodoslovno društvo priredi v torek 9. t. m. ob 18. uri v mineraloški predavalnici univerze zanimivo predavanje o varstvu prirode in zaščiti parki. Predava g. priv. doc. dr. V. Bohinec. Pokazal nam bo ob številnih diapozitivih kako so si zaščitne parkne uredili zlasti v Ameriki in Afriki, pa tudi po raznih evropskih deželah, ki jim v tem oziru prednjači Švica. Slušali pa bomo tudi, kakšen odmev je naša misel o varstvu prirode pri nas in kaj smo doslej storili, da zaščitimo domače prirodne lepote in znamenitosti. Vstopnina 4 Din, za dijak 2 Din.

Sokolska zupa Ljubljana poziva svoje članstvo, da se drevi ob 20. v čim večjem številu udeleži koncerta bolgarskih pevcev, ki bo v dvorani Filharmonije na Kongresnem trgu. Obleka civilna z znakom. Bratje in sestre pokazite z veliko udeležbo, da nas vesele bratska čustva z nišimi južnimi brati, ter znova potrdi- mo, kakor je bilo to na zletu v Sofiji, večno prijateljstvo in zvestobo. Zdravo!

lj— Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani poziva odbornike in članke ljubljanskih podružnic, da se udeležijo povelja prvega prvomestnika, pok. g. meš. Toma Zupana, ki bo v sredo ob 15. uri iz Alojzevega.

lj— Za I. mednarodni plesni turnir Jugoslavije, ki bo neprekinjeno v soboto 13. marea v veliki dvorani Kazine združen z velikim mednarodnim plesom vlada ne samo v Ljubljani temveč tudi v inozemstvu veliko zanimanje ter je samo iz Avstrije prijavljenih 40 gostov kakor tudi iz Zagreba in drugih krajev. Za turnir je prijav- lenih 22 najboljših parov iz Avstrije, Če- slovaške, Nemčije in Jugoslavije. Pred turnirjem po njem bo družabni ples za vse obiskovalce do 3. zjutraj. Za gledalce v poljubni promenadni obleki bo dovoljen dostop na galerijo.

lj— Pretežno poljske skladbe bomo slišali na intimum koncertu v petek 12. t. m. v mali filharmonični dvorani. Izvajali jih bodo in sicer samospeve g. Milena Verbičeva, klavirske skladbe pa znana naša iz- vrstna pianistka Marta Osterčeva ter pia- nist Pavel Sivie. Na programu je zastopan poleg Poljakov tudi argentinski avtor, zato ima večer naslov »Večer poljske in argen- tinske moderne glasbe«. Sedeži v predpro- daji v knjižarni Glasbena Matice.

lj— Recitacijski večer, na katerem bi imel drevi g. Milan Skrbnjšek recitirati Iva- na Marka biografsko tragedijo »Heinrich Kleiste«, je bil zaradi današnjega koncerta preložen na danes teden. Recitacijski večer bo v torek 16. t. m. v dvorani šentja- kobskega gledališča v Mesnem domu.

lj— Predavanje SPD: M. M. Debelakova bo predavala v sredo dne 17. marca t. l. v dvorani Delavske zbornice ob 20. uri o novih vzponih v inozemstvu. Predavate- ljica je znana slovenski planinski javnosti po svojih znamenitih turah in lepih spisih v »Planinskem Vestniku«. O novejših tu- rah, ki še niso objavljene, nam bo pripove- dovala na svojem predavanju, katero bodo spremljale številne skiptične slike. Pla- ninci, pozor!

lj— Ob 16. obletnici smrti dr. Ivana Oraž- na se bo brala v četrtek 11. t. m. ob 9. žalna sv. maša pri oo. frančiškanih. Poje zbor akademikov. Po maši bo kratka spo- minska svečanost pred spominsko ploščo dr. Oražna na dvorščini »Oražnovega di- jakega doma« v Wolfovi ul. 12. Za vse »Oražnovece« je udeležba častna dolžnost.

lj— Pevski društvo »Ljubljanski Zvon« Mestni dom. Prihodnja vaja mešanega zbra- se vrši v sredo, dne 10. t. m. ob 20. uri. Sprejemajo se novi pevci in pevke. Odbor.

Iz Celja

— Nesreča ne počiva. V četrtek ob 18.45 je padel 52letni vojni invalid Franjo Sed- jevšek iz Celja pri okoliški deški narodni šoli s koleza in si zlomil desno roko. V pe- tek okrog 17. je dal 12letni najemnikov sin Jože Prešiček na Polzei svojemu tri- letnemu bratcu Francu po pomoči piti oet- no kisline. Otrok je dobil težke notranje poškodbe. Ob istem času si je 46letni brez- poselni mesarski pomočnik Pavel Vizjak iz Liboj pri padcu na cesti na Gorici pri

Veliki Pirešici zlomil desno nogo, v sobo- to pa si je 35letna posestnikova hči Loni Morocutičeva od Sv. Eme pri Pristavi doma pri padcu zlomila desno roko v pod- lakcu. Ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

—c Umrla je v ponedeljek v graščini Socki pri Novi cerkvi v starosti 62 let za- sebica in vdova po graščaku ga. Hermi- na Dickinova, v celjski bolnici pa je umrl v soboto 43letni brezposelni delavec Jurij Bohak iz Maribora.

—c Celjska gasilska zupa je imela v ne- deljo redno skupščino, ki so se je udele- žili delegati vseh 55 prostovoljnih gasil- skih čet s področja gasilske župe. Z veči- no glasov je bil izvoljen z malo spremem- bo dosedanjí odbor s starešino g. Konra- dom Golobancem na čelu.

—c Ker je branil svojo ženo, ga je tež- ko poškodoval. V nedeljo je Franc B. iz Zlavora pri Mozirju v vinjenosti napadel ženo 38letnega kočarja Martina Mohorka v Zlavoru. Mohorka je prisilil svoji ženi na pomoč, B. pa ga je napadel z nožem ter ga zabodel v desno stran vratu in v obe roki. Težko poškodovanega Mohorka so prepeljali v celjsko bolnico.

Izreden občni zbor SK Polža

Ljubljana, 9. marca
SK Polž je imel snoci v prostorih re- stavracije Slamič izreden občni zbor, ki so mu prisostvovali tudi trije zastopniki Sla- lom kluba 34. Zbor je otvoril in vodil g. dr. Adolf Golia. Počastitvi spomina blagopo- kojnega predsednika ing. Milana Sukijeta je sodelila volitev novega predsednika. So- glasno in z velikim odobravanjem je bil izvoljen za novega predsednika tajnik Zve- zed industrijcev g. dr. Adolf Golia. Zahva- ljujoč se za iskazano zaupanje je obljubil, da bo storil vse, kar bo v njegovih močeh, da se bo tako lepo započeto delo za Do- lenjsko nadaljevalo. S tem bo najlepše po- čaščen spomin blagopočojnega predsednika ing. Sukijeta, ki je žrtvoval toliko ljubezni in dela boljši bodočnosti siromašne dolen- ske zemlje. Obenem je pa prošil vse na- vzgoje, naj ga pri delu podpirajo.

Zastopnik Slalom kluba 34 g. Svete je pozdravil občni zbor in tudi on se je v le- pih besedah spominjal pokojnega predse- dnika ing. Sukijeta. Potem je pa izpregovo- ril o ideji tesnega sodelovanja in morebitne združitve obeh klubov.

Soglasno je bilo sklenjeno, da se proglasi dom na Polzevem za Sukijetov dom in da se ustanovi Sukijetov kreditni fond, da bo mogel klub svoje delo uspešno nadaljevati. Na izprejeto mesto v odbor je bil koo- periran tajnik veleseljna g. Ivan Rihter. S tem je bil občni zbor zaključen.

Plin jo je zadušil

Ljubljana, 9. marca.
V mestni hiši na Poljanski cesti je po- stala davi žrtve plina 32 letna služkinja pri stranki K. Marija Trobec, doma iz Pol- hovega grada. Ko so davi stopili domači v kuhinjo, so našli Terezo Trobecovo na tleh. Kuhinja je bila polna plina. Brž so odprli okno, da so kuhinjo prežračili. Pipo plino- voda je bila odprta. Ko so ustavili plin, so hoteli Trobecovi takoj nuditi pomoč, a je bilo že prepozno. Zdravnik je mogel ugotovi- ti samo smrt, ki je po njegovem mnenju nastopila že dobro uro prej.

Marija Trobecova je imela, po izpovedi do- mačih, navado vstajati zgodaj zjutraj in je najbrž tudi davi vstala že zarana. V polte- mi v kuhinji je nabote in po nepravdnosti odprla pipo plinskega voda in plin jo je kmalu omamila je zadušil.

V hišo je prišla ob 8. policijska komisija, zdravnik dr. Lužar in dežurni uradnik g. Bardek. Truplo nesrečne služkinje so pr- peljali v mrtvašnico k Sv. Krištofu, isto- časno pa so o nesreči obvestili pokojnič- nega očeta v Polhovem gradu.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri.

Torek 9. marca: zaprto.
Sreda 10. marca: Dež in vihar. Red Sreda.
Četrtek 1. marca: Zadnji signal. Premie- ra. Premijerski abonma.
Petek 12. marca: Ob 15. uri: Na ledeni plošči. Dijaska predstava po globoko znanih cenah. Izven.
Sobota 13. marca: Simfonija 1937. Izven. Znižane cene.

Premijera Fraserjeve drame »Zadnji si- gnal«, ki nam slika dogodek iz angleško- burške vojske v začetku tega stoletja, bo v ljubljanski drami v četrtek dne 11. t. m. v režiji g. Cirila Debevca. Premijera je za premijerski abonma.

OPERA

Začetek ob 20. uri.

Torek 9. marca: Plikova dama. Red A.
Sreda 10. marca: Baletni večer. Red B.
Četrtek 11. marca: Hoffmannove pripoved- ke. Red Četrtek.
Petek 12. marca: Plesni večer bolgarskih narodnih plesov. Izven. Znižane cene.
Sobota 13. marca: Ero z onega sveta. Iz- ven. Znižane cene.

Gostovanje plesne skupine Račenica iz Bolgarije na odru naše opere. Vsem je še v najlepšem spominu, kakke uspehe so dose- gli bolgarski narodni plesalci pred tremi leti na prireditvi slovenskih plesov v Ljub- ljani. V petek bomo imeli zopet v svoji sre- di bolgarske narodne plesalce, ki so dobili lani v Berlinu prvo glavno nagrado. Sku- pina Račenica, ki je pod vodstvom Smrika- rova, bo plesala najrazličnejša kola iz svoje domovine, deloma s spremljevanjem petja, deloma pa s spremljevanjem originalnih narodnih instrumentov. Večer je izven abonmana, cene od 30 Din navzdol. Pred- prodaja v operi.

Janez Levec umrl

Ljubljana, 9. marca
Včeraj zjutraj je po dolgi bolezni umrl v Zavetišču sv. Jozefa na Vidovdanskij ce- sti, vpočepeni solski ravnatelj Janez Levec. Pokojnika, ki je dosegel visoko starost 82 let je poznala vsa Ljubljana, pa tudi širo- ka slovenska javnost, saj je bil v stari učiteljski gardi ena najmarkantnejših ose- nosti. Janez Levec se je rodil 10. maja 1855 v prijazni vasi Radomirah pri Kam- niku. Ko je dovršil pet razredov gimnazi- je, je postal gojenec nekdanjega še popol- noma nemškega ljubljanskega učiteljskega, ki ga je z dobrim uspehom dovršil, nato pa nastopil službo začasnega učitelja v Bo- rovnici. Kasneje je služboval na nekdanji slovečem Waldherberjem nemškem učnem zavodu v Ljubljani, nato v Murau na Zor- nem Stajerskem, v Zgornji Radgoni, po- tem spet na Kranjskem. V Radeču je po- stal nadučitelj, kasneje pa je bil upravitelj IV. mestne deške šole na Prulah, kjer je služboval do svoje vpočitavje, leta 1927. V pokoli je stopil po 48letnem trudnem in izvrstnem učiteljskem ter splošno prosvetnem delovanju. Pokojni se je že kot dijak od nekdanj udeleževal v narodnih organizacijah in pri dijaških slovenskih pu- blikacijah. V poznejših letih je postal ve- lik ljubitelj narave, in je bil tudi podjeten obiskovalec planin, dokler ga ni bolezen poklenila na posteljo.

Pokojniku, možu, značaju in vrlostim sol- niku bodi ohranjen blag spomin. Janeza Leveca sprejmemo k večnemu počitku jutri ob 16. izpred mrtvaške veže Zavetišča sv. Jozefa na Vidovdanskij cesti na pokopali- šče k Sv. Križu.

Iz Zagorja

— Drakonska odredba je pasji kontumac, ki je bil te dni razglašen kot posledica ukrepov proti neznamim podivjanim psom, ki so trgali koze in ovce. Kakor je znano, so nekateri rudarji našli v hlevcih raztra- ne koze in ovce. Sprva so osumili nezna- nega storilca, ki da je sadist ali pa da se iz bogve kakšnih vzrokov znaša nad imet- jem ubozih rudarjev. Končno pa so obvide- ci potrdili, da so videli ovcarja, pozneje pa v njegovi družbi še nekoga črnega psa, ki sta v divji krvolovčosti trgala deske o- slabo zgrajenih hlevcev, a so jih še ob pra- vem času nagnali s kamenjem. Ker teh psov ni bilo mogoče izslediti — pes je po- doben psu — je bil razglašen kontumac, kar je v ostalem na mestu. Vendar naj bi bili izvezli mali luksuzni in pa lovski psi. Ostale pse pa bi bilo treba sploh ostreje nažorovati, saj so med njimi naravnost orjaške zveri, ki se prosto sprehičajo po obljudenih potih, včasih v pravo gozno mia- dine, pa tudi odrasli niso zmerom varni pred njihovimi »muhamic«. Ponoči pa naj bodo taki psi privezani, ne pa, da se ponu- jajo za spremljevalca že od daleč s svojim blagodnečim lajčem.

— Buren zaključek je doživel shod, ka- terega je v nedeljo sklical »Zbor« v dora- ni kina »Triglava« Govorili so g. Mazez in D. Zupančič iz Ljubljane. Proti koncu pa je prišlo do prepiranja med številnimi so- cialisti in zborščaki in ko je stadjnj, vendar že proti koncu shoda, prepiranje in raz- burjenje še in še narasčalo, je komandir orožniške stanice dal izprazniti dvorano, nakar so se duhovni pomirili. Preprij je na- stal največ zaradi osebnih opazk, ki so le- tele na nekatere vodilne socialiste, ti pa so odgovarjali s klici: Dolj fašizem!

— Cas gozdni požarov se bliža in je to zadevni razglas nabit na občinski deski. Vsak občan je dolžan paziti, da ne povzro- či na ta ali oni način požara v času, ko je gozd posebno izpostavljen tej nevarnosti. Gozdovi so narodno premoženje, katerega moramo čuvati.

MALI OGLASI

Beseda 50 para, davek Din 3.—, beseda 1 Din, davek 3 Din preklci

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglas ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par. davek 3 Din

Najmanjši znesek 8 Din

NOVOSTI

Iepe vzorce za pumparce, sport- ne obleke, nudi ceneno Presker. Sv. Petra cesta 14. 2. L.

KLISEJE

ENO IN VEČKRAJNO

JUGOGRAFIKA

SV. PETRA NASIP 23

UMETNO VALJENJE

Niko Poljanec — St. Vid nad Ljubljano (blizu tovarne Sora)

713

PRODAM

Beseda 50 par. davek 3 Din

Najmanjši znesek 8 Din

Avtomatična

HLADILNE STROJE

Juhlače

proizvaja G. F. Schneider, to- varna strojev. — Škofja Loka

Komkurancijske cene — Prvovrstne

referenca. 701

STROKOVNIAK

obrezuje, prodaja ceneje žlaht- na drevesa, lepe vrtnice, lepo- tičje itd. Pri Šentjakobu in Zg- šiški 58. 735

Prokletstvo milijonske dedščine

Pester dan obravnave pred sodnikom na okrožnem sodišču

Ljubljana, 9. marca. Pred leti so časopisi objavili njegovo sliko, ki ga je kazala kot mnogo obetajočega kandidata za oficirski poklic. Včeraj nam je nudil bolj žalostno sliko, ko je sto pil pred sodnika poedinca g. Frana Gorečana v kazniški obleki. Pred leti je vzbujal pozornost kot dedič milijonskega premoženja v švicarskih frankih, ki mu ga je zapustil stric, zdaj se nam je prav za prav smilil kot žrtev prokletstva, ki je prišlo nadenj zaradi te dedščine.

Andrej M., rojen v Petrogradu, pristopen pa v Medvode, je droben 25 let star mladenič bledega, toda finega, aristokratskega obraza, s črnimi brčami. Po žilah se mu v resnici pretaka modra kri. Njegov oče knez M. živi v Parizu. Ko se je tedaj razneslo po vsej Jugoslaviji in nato po vsej Evropi, da je Andrej postal dedič milijonov, je oče kmalu nato iz Pariza demantiral to vest. Milijoni so izpuhteli v nič, toda za mladega Andreja je obenem ta fantastična zgodba o podedovanju milijonov postala usodna. Kot dedič milijonov so mu ljudje sprva sami priznali, da je pomoč z denarjem. Ko se je razvedelo, da je vse izmišljeno, je pa Andrej začel loviti lahkovarne ljudi na svoje limanice s pomočjo in na račun milijonske dedščine. Očedaje globlje je padel. Z obema nogama je bil že v kriminalu, pa je še kľub temu vedno našel ljudi, ki so mu dajali tudi velike vsote na račun dedščine. Zagrebška policija je imela z njim že opravka in tudi beogradska ter druge. Andrej je postal velik pustolovec. Razumljivo je, da je imel v Zagrebu velik uspeh kot ženin aristokratskega poretka in kandidat za milijonsko dedščino.

V Ljubljani je premotil avtoizvoščka Henrika Porento, da ga je peljal z avtomobilom iz Ljubljane v Kranj ter nazaj v Ljubljano, odtod pa v Zagreb in v Beograd ter nazaj v Ljubljano. Ko je bilo treba v Ljubljani plačati okrog 6000 Din za vožnjo, je Andrej izginil kakor kavra, soferju je natvezil, da potuje v nučnih poslih, ker gre za milijonsko dedščino. M. je priznal, da se je na ta način vozil po državi ugovarjal pa je, da bi se vozil zaradi dedščine. Rekel je, da je šlo za izletno potovanje. Sodnik ga je obsodil na 3 mesece strogega zaporu ter na 120 Din denarne kazni. Državljanske pravice izgubi za 2 leti, povrtni pa mora soferju tudi vso škodo. M. je kaznen brezbržno sprejel. Ko je odšel, se je zaničljivo ozrl na publiko v dvorani, ki se je smehljala, ker je sodnik fanta odpravil s pripombo, naj se raje odpravi na izlete peš, ako nima denarja.

ZALJUBLJENA KUCHARICA OB 12.000 DIN

Kuharica Urša K. je ovadila mesarskega pomočnika P. Cirila, da ji je pod pretezo, da jo bo vzel za ženo in se osamosvoji, izvalil okrog 12.000 Din. Pred sodnikom je Urša trdila, da jo je Ciril zapečljal, Ciril pa je trdil, da ga je Urša zapečljal, saj je skoraj 50 let stara, on pa komaj 29. Priznal je, da mu je dajala denar, toda ne kot posojilo, temveč zato, da jo je peljal ob nedeljah na zabave in za ljubavne usluge. Urša je naslikala svojo nesrečno ljubezen drugače. Dejala je, da jo je fant premotil z obljubami in lažmi. Nikoli bi se mu ne udala, ako ne bi njegova mati zatrdjevala, da ima sin pošteno namene. Sele ko je izvedela, da se je oženil z drugo, so se ji odprle oči. Ko je bil Ciril že poročen, je prišel k kuharici Urški po posojilo 1000 Din za pohištvo, namreč za pohištvo za njuno potrebo, češ, da se bosta itak v nekaj tednih poročila.

Tudi izjave zaslišanih prič niso mogle razbremeniti ne obremeniti obtoženca, sodnik je zaradi tega sprejel predlog branilca dr. Zupaniča in zastopnika zasebne udeležence dr. Subica, naj se zaslišajo še nekatere priče. Razprava se bo nadaljevala 18. t. m.

OPROSCENI »RADELFIRERIJ«

Trem mladim delavcem Zalarju, Svetetu in Koširju je obtožnica očitala, da so junija lani, ko se delali v Dukičevem kamnolomu pri Verdu, kot delavci v državni službi hujskali svoje tovariše, naj stavkajo, in da so delovodji tudi grozili. Zalar je izjavil, da sploh ni vedel od tega dne kaj je štrajk in kaj je organizacija ter je zanikal sleherni krivdo. Tudi ni vedel, da so ga delavci izvolili za delegata, sploh ne ve, kaj je to delegat. Res pa je, da so zahtevali povišanje plače na uro od 2.50 Din na 3 Din, ker so se tiste dni tudi drugod

delavci borili za povišanje plače s pomočjo stavk.

Tudi Svete in Košir sta zanikala, da bi hujskala tovariše. Bila sta pa res v delegaciji, ki je sporočila svoje zahteve na višjem mestu. Zanikala sta, da bi komu grozila. Neka priča, ki je med preiskavo izpovedala tako, kakor da so ravno ti trije obtoženci bili »radelfirerji«, je pred sodnikom popravila svojo prvotno izjavo v prid obtožencem. Sodnik je vrhu tega ugotovil, da obtožencev nikakor ni smatrali za delavce v državni službi, ker so bili najeti od direktorije državnih železnic samo za priložnostno delo. Zaradi tega in ker ni bilo dokazov za krivdo, je sodnik vse tri popolnoma oprostil.

VIŠKA AFERA Z VODARINO

Danes se je pričela pred malim kazenskim senatom obravnava proti delovodji tobačne tovarne v pok. in pos. stniku na Viču Francu Gorjupu ter proti državnemu vpokojencu in hišnemu posestniku v Rožni dolini Willenpartu Francu, ki jima obtožnica očita utajo velike vsote občinskega denarja.

Obtožnica pravi, da sta Gorjup in Willenpart kot uslužbenca bivše občine Vič pridržala in porabila zneske, ki jih je občina inkasirala od občanov za vodarino. Izvršila sta torej utajo kot javna uslužbenca glede njima zaupane tuje imovine. Gorjup je obtožen, da je v l. 1933 in 1934 utajil na ta način 106.449 Din, Willenpart pa 36.443 Din. Razen tega jima očita obtožnica, da sta 76 strank obremenila s fingiranimi vpisi ter na ta način prikripla utajo.

Razlogi za obtožbo so zelo obširni. Državni tožilec je predlagal zaslišanje številnih prič. Zaradi tega bo razprava trajala najbrže ves dan.

Ženitovanjsko potovanje na bojišče

Nečak Winston Churchillja Esmond Romilly je odpotoval pred meseci iz Anglije v Spanijo, kjer je vstopil kot prostovoljec v mednarodno armado. V bitkah se je tako odlikoval, da je bil kmalu povišan v poročnika. Bil je zaljubljen v svojo sestro 17letno hčerko lorda Redesdaleja Jessice Lucy Mitfordovo. Njen oče te ljubezni ni jemal resno, misleč, da izvira samo iz pogostih sestankov bratrance in sestrice kot sorodnikov. Končno se je prepričal o nasprotnem. 10. februarja je dekletu skrivaj zapustilo očetovo hišo in odletela v Diepe, kjer se je sestala z Esmondovimi starši. Od tam je odpotovala v Bayonne, kjer so jo pričakovali po dogovoru njen bratranec in izvoljenec.

Njen prvi poskus vkrcati se na špansko ladjo in odpotovati se ni posrečil. 17. februarja se je pa zaljubljenca le posrečilo priti na drugo ladjo, namenjeno v Bilbao. Svojem sta pisala da se jima godi dobro. Dekle je sopročilo svojemu očetu, da se namerava poročiti s svojim bratranec in odpotovati na špansko bojišče. Lord Redesdale se je takoj obrnil potom angleškega poslanstva na španske oblasti s prošnjo, naj preprečijo to poroko, češ da njegova hči ni polnoletna in da se brez dovoljenja svojih staršev ne sme omožiti. Razen tega je naprosil vsa angleška konzularna zastopstva v Spaniji, naj poskrbe, da se njegova hči čim prej vrne domov.

Najlepša biserna ogrlica

Kdo ima najlepšo biserno ogrlico na svetu? Človek bi mislil, da bo to ameriška milijarderka ali indijska princesa. Pa ni niti ena, niti druga, niti angleška kraljica, niti slavna filmska zvezda v Hollywoodu, temveč čisto navadna mlada iskalka bisero v Avstraliji. Miss Maud Hendersonova izredno pogumna avstralska plavalka, je dolga leta delala za druge, slednjič je pa jela delati tudi zase. Lovila je namreč bisere, vsak dan pa je spravila najlepše, dokler ni nastala iz njih najlepša ogrlica na svetu, ki jo cenijo na blizu 30 milijonov v našem denarju.

Ko je neki ameriški novinar objavil sliko mlade iskalka bisero v newyorškem ilustriranem listu, dobila miss Maud Hendersonova 8000 ženitnih ponudb. Toda da la je prednost pred vsemi newyorškimi čitatelji svojemu tovarišu iz otroških let, mla

demu avstralskemu farmerju. Vse mesto Sidney je prišlo gledat njeno svatbo. Navedla je nosila seveda znamenito ogrlico, ki je šla takoj drugi dan v safe švicarske banke, kjer je na varnem. Zda pa mlada Maude noče več alhati o jekanju bisero, temveč sanja baje samo o tem, kako bi pripravljala svojemu možu okusne pudinge.

PRAKTIČEN ZDRAVNIK

Dama, ki jo je zdravnik izlečil, pravi vsa srečna: — Oh, gospod doktor, sama ne vem, kako bi vam izrazila svojo hvaležnost.

— S tem si nikdar ne belite glave, gospa. Na to so že davno prišli Feničani, ko so izumili denar, — odgovori zdravnik.

Erhartova hoče leteti okrog sveta

Ameriški letalski krogi jo smatrajo za najpogumnejšo in najspretnejšo letalko sveta

Najslavnejša ameriška letalka Amelia Erhartova, ki ji pravijo v ameriških letalskih krogih splošno »girl Lindbergh«, se z veliko vneto pripravlja na polet okrog sveta. Leteti namerava iz Amerike čez Tihi ocean v Honolulu, kjer bi se prvič ustavila. Dalje bi jo vodila pot nad Midwayskimi otoki, Wake in Guam ter preko Filipinov v francosko Indokino, od tod preko angleške Indije, Sirije in Severne Afrike v Dakar, potem pa preko južnega Atlantika na Florido. Erhartova je prva ženska, ki je sama preletela ocean.

V splošnem se namerava strogo držati rednih zračnih prog vseh velikih svetovnih družb za zračni promet. Ameriška letalska družba »Pan American Airways« pošilja svoja letala čez Tihi ocean iz San Franciska na Kitajsko po zgoraj označeni poti. Iz Indokine vodijo redne zračne proge francoske družbe »Air France«, angleške »Imperial Airways« in holandske »K. L. M.« S tem bo zelo olajšan polet Erhartove okrog sveta kajti letalka bo imela na razpolago moderno opremljena

letališča in tako bo nevarnost njenega poleta manjša. Leteti namerava na najmodernejšem ameriškem letalu z močnim motorjem in velikim akcijskim radijem. Toda polet čez Tihi in južni Atlantski ocean ni brez nevarnosti, čeprav že več let letala čez oba redno letajo. Letalcem se je posrečilo na rednih poletih odkriti nekatere izmed premnogih meteoroloških tajn, ki jih nepreglednih vodnih pustinj, kjer še vedno preži na letalca vse polno nevarnosti. Zato pa ostane polet Amelije Erhartove trajno zapisan v zgodovini letalstva, seveda če se ji bo sploh posrečil. Letalo, s katerim krene na pot, je izdelala tovarna Lockheed in dobilo je ime »leteči laboratorij«, ker je tako bogato opremljeno, da človek v njem res dobi vtis laboratorija.

V strokovnih letalskih krogih velja »leteča Amelija« za najbolj pogumno in najbolj izkušeno letalko sveta. Lani je dosegla ženski svetovni letalski rekord na daljavo, ko je preletela 3939 dolgo pot iz Los Angelesa v New York. Dvakrat je

preletela severni Atlantik od zapada proti vzhodu in sicer prvič leta 1928 kot potnica z letalcem Stulzem in Gordonom, čijih polet je sama financirala, drugič pa

leta 1935 sama kot pilotka s svojim letalom »Vogel«. V poletih na velike daljave ima torej že bogate izkušnje. Če se ji posreči še polet okrog sveta, bo najslavnejša letalka na svetu, obenem pa dokaže, da znajo biti tudi ženske v letalstvu prav tako pogumne in izurjene kakor moški.

KMETICA IN MORJE

Kmetica, ki so nikoli ni videla morja, pride k svoji hčeri, omoženi pristajniškim uslužbencem. Zvečer prvega dne stoji dolgo na pomolu in opazuje morski svetilnik. — Mornarji so pa res potrpežljivi, — pravi končno.

— Zakaj pa? — jo vpraša hči. — V eter je že 58krat ugasil to luč, pa so jo vedno znova prižgali.

VARČEVANJE

— V pisarni imam dva pisalna stroja, toda obdržal sem samo eno strojevisko. — Jaz sem pa prodal oba stroja, a strojevisko sem obdržal.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

PREDSEDSTVO MESTNE OBČINE LJUBLJANSKE
naznanja, da je na svojem gradiču na Okroglem umrl častni meščan ljubljanski

Msgr. TOMO ZUPAN

APOSTOLSKI PROTONOTAR, PAPEŽEV TAJNI KOMORNIK ITD. ITD.,
ODLIKOVAN Z REDOM SV. SAVE III. STOP.

Na verskem, kulturnem, narodnostnem, literarnem
in gospodarskem polju velezaslužnega pokojnika
bo Ljubljana ohranila vedno v častnem spominu.

V LJUBLJANI, dne 8. marca 1937.

Georges Ohnet:

ZADNJA LJUBEZEN

roman

Govoril je s tako prepričevalno toploto, da je Lucie zdrhtela. Odprl ji je bil svoje srce in odkril svojo ljubezen, ki jo je sam označeval za zločinsko in ki jo je ona smatrala za nedostojno. Toda ta ljubezen je bila tako globoka, ona je pomenila tako popolno preziranje in zatajevanje vsega, kar ni bila ona, da se ni oglasil v Luciem sru niti najmanjši strah. Spoznala je, da ji je treba samo pomigniti z mezinco, pa bo izpolnil Armand vsakga njeno željo. Saj je vendar sam dejal, da je njegova najbolj vroča želja biti njen udani sluga in raje umreti, nego nakopati si njeno jezo. Armand je pod težo svojih čustev omahnil na pručico k Lucinim nogam in si zakril obraz z rokami. Zavladala je tišina, da se je slišal samo vzdih. Tako tih in žalosten, kakor klic obupane duše, ko zapuška zemljo in se poslavlja od tistih, ki jih ljubi. In ta vzdih ni prihajal niti iz Lucinih, niti iz Armandovih ust. Bila sta oba tako razburjena, da je nista slišala. Armand je počasi vstal in nadaljeval:

— Ne iščem opravičila. Sicer ga pa tudi najti

ne morem, a če bi ga našel, bi ga sam zavrnil. Strašno je reči: veselim se svojega zločina in ne hotel bi, da bi tega zločina ne bil storil. Tako sladka mi je zavest, da vas ljubim, čeprav vem, da delam s tem zlo in da ne morem gojiti nobenega upanja. Saj morate biti toliko pravičnica in mi priznati, da sem hotel ohraniti svojo tajno zase in potrebne so bile muke ljubeznivosti, predno sem izgubil vso oporo. Zadostovalo mi je videti vas, slišati vaš glas in če bi bili hoteli ostati pri nas, bi bil premagal svoje hrepenenje in smatral za svojo srečo, da bi smel živeti ob vaši strani in žrtvovati vam vse, kar je bilo v mojem sru nečistega. Toda vest, da se nameravate poročiti s Cravantom, mi je zastrla ves razum. Nekaj časa sem čutil, da bi bil zmogel ubiti človeka, ki bi bil tako daleč srečen, da bi vas smel objeti. Zda sem pomirjen, mnogo sem razmišljal in končno sem se odločil potrpežljivo prenašati vso strast, da vas ne bom prav nič vznemirjal. Nobene pravice nimam do vas, kriv sem, da sem z vami tako govoril, čisto sem pozabil, kaj se godi z menoj. Oprostite mi, prosim, in omožite se s tistim, ki ga ljubite in ki ljubi vas.

Zadnje njegove besede je zadušilo ihtenje. Ves se je stresel in malo je manjkalo, da se ni zgrudil. Stal je globoko sklonjen, kakor bi prosil milosti. Lucie so njegove besede globoko ganile, prijetna ji je bila zavest, da ji je tako globoko udan, da je pripravljen doprinesiti ji tudi najtežje žrtve.

Ni mogel storiti več, nego zavedati se, da se

bo sprijaznil s tem, kar je smatral za njeno srečo, kajti ta sreča mu je morala biti muka, stokrat hujša od smrti. Zato ga je hotela nagraditi in z nežnostjo, kakršne že dolgo ni poznal pri nji, je dejala:

— Ne vem, ali me baron de Cravant res tako ljubi, kakor bi mi rad svoje ljubezen pokazal, pač sem pa prepričana, da ga jaz ne ljubim. To sem vam že povedala in vi dobro veste, da nikoli ne lažem.

Solze hvalečnosti so pritekale Armandu iz oči, kajti spoznal je, da ga hoče potolažiti in pomiriti. Prijel jo je za roko, ki mu je ni umaknila, stisnil jo je med svojimi ledenimi prsti in nadaljeval:

— Ravnote z menoj lepše, nego zaslužim in ljubim bi vas zaradi vaše čudovite dobrote, če bi vas že ne oboževal zaradi vaše ljubeznivosti in vaše mladosti, zaradi vsega, kar je na vas dražestnega in mikavnega. O, ne branite mi povedati vam to, saj sva zadnjič skupaj, saj lahko zadnjič govoriva med štirimi očmi. Od dneva, ko sem vas prvič videl, nisem imel nobenega srečnega trenutka, razen tega, ko vam lahko povem vse, kar čutim za vas. Nemogoče je, da bi tega ne bili opazili, čeprav sem molčal. Znal sem se premagovati, da sem molčal, nisem si pa mogel zapovedati, da bi vas ne ljubil. Ljubezen pa izdaja vse: glas in pogled, ljubeče srce govori tudi to, česar ne govori. Ljubezen je kakor nevidna rastlina, ki vas njen vonj nenadoma prešenevni in omami. Rastlina je lahko skromna ali zmagoslavna, ponižna ali krasna:

njen vonj prodira enako k sru. Bilo bi možno, da bi moja velika ljubezen sploh ne prišla do vas in da bi se ločila, ne da bi v vaši duši odgovarjalo kaj mojemu obupu.

Lucie je pa odgovorila mehko:

— Nikar ne verjemite tega. Vedno sem čutila in še zdaj čutim do vas globoko simpatijo.

Armandu je zažarel obraz od radosti

— V veliko tolažbo mi je zavest, da vam nisem ostal povsem tuj in da je ostalo v vas nekaj mojega bitja, kar vas bo stalno spremljalo. Če bi vedeli, kolike muke prinaša človeku misel, da morate ni prav nič do njega tistim, ki jih ljubi. Vi tega ne morete vedeti, vi, ki ste vajena biti ljubljena in občudovana povsod, kjer se pojavite. Jaz sem pa na lastni koži spoznal krutost te preizkušnje. Prečul sem mnogo noči, ko mi je rojilo po glavi usodno vprašanje: koga ljubite? Nisem se namreč upal niti sanjati o tem, da bi mogli le za hip misliti name, saj sem oženjen. Toda moje najslajše sanje so bile, da ne boste nikdar nikogar ljubili, da boste vedno hladni in nedotaknjeni sneg in da ostanete vedno pri nas, O, ko bi bilo to mogoče! O, ko bi smel stopiti pred vas s to prošnjo, Lucie! Blagoslovil bi bil vas in oboževal od daleč in noben vzdih bi ne dosegel vaših uses, da bi vas žalil. Lahko bi bili pozabili na mojo ljubezen in v svoji svobodi bi ne bili nikoli več pomislili na to, da sem vas ljubil in da bi se moglo vaše življenje zasukati drugače.